

« ____ » грудня 2023 року

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про застереження ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» щодо недопущення надалі
порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2027 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО», на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 581, НКРЕКП здійснено позапланову виїзну перевірку ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00131529) (далі – ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО», Товариство) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2023 року по 28 листопада 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової виїзної перевірки від 12 грудня 2023 року № 528 (далі – Акт № 528).

ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» листом від 14 грудня 2023 року № 154-25/9452 з додатками, надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта № 528 (Письмові пояснення), які опрацьовано НКРЕКП.

Так, Актом № 528 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>пункту 5.2 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі - Кодекс системи передачі)</p> <p>підпункту 3 пункту 8.3 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі</p> <p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>в частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку користувача здійснювати поетапну попередню оплату планової вартості послуги ОСП відповідно до встановленого алгоритму;</p> <p>яким встановлено обов'язок Користувача здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за Послугу на умовах, визначених цим Договором;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача здійснювати розрахунок за надану Послугу на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунок системою</p>

НКРЕКП
ЗРАХУНКІВ;
№ 2308-14-F.1/28 від 20.12.2023
КЕП: Зеленюк Я. М.
3FAA9288358EC0030400000E5901E00C621B600

<p>підпункту 3.2.1 пункту 3.2 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>яким визначено обов'язок користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за цим Договором.</p>
---	--

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією станом на **05.10.2023 заборгованість** ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» за договором про надання послуг з передачі електричної енергії становить **66,1 млн грн з ПДВ**.

На підставі Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є Додатком 6 до Кодексу системи передачі між ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 26.06.2019 № 0519-02041 **про надання послуг з передачі електричної енергії**.

Відповідно до пункту 5.1 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії (далі – Типовий договір), що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, розрахунковим періодом за цим договором є 1 календарний місяць.

Пунктом 5.2 Типового договору визначено, що Користувач здійснює поетапну попередню оплату планової вартості Послуги ОСП таким чином:

1 платіж - до 17:00 другого банківського дня розрахункового місяця у розмірі 1/5 від планової вартості Послуги, визначеної згідно з розділом 3 цього Договору. Подальша оплата здійснюється шляхом сплати 1/5 від планової вартості Послуги, яка визначена згідно з розділом 3 цього Договору, відповідно до такого алгоритму:

2 платіж - до 10 числа розрахункового місяця;

3 платіж - до 15 числа розрахункового місяця;

4 платіж - до 20 числа розрахункового місяця;

5 платіж - до 25 числа розрахункового місяця.

Пунктом 5.5 Типового договору визначено, що Користувач здійснює розрахунок за фактичний обсяг Послуги до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису тієї особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Під час перевірки проаналізовано надані ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором про надання послуг з передачі електричної енергії, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з передачі електричної енергії, та встановлено, що протягом **01 січня – 28 листопада 2023 року** (за листопад 2023 року оперативні дані станом на 28.11.2023) Товариством отримано послуги з передачі електричної енергії на загальну суму 132 487,78 тис. грн (з ПДВ). З урахуванням переплати по договору станом на 01.01.2023 в розмірі 52 878,40 тис. грн (з ПДВ), у 2023 році Товариством протягом 01 січня – 28 листопада 2023 року за оперативними даними здійснено оплату за отримані послуги на загальну суму 59 981,88 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Ліцензіата **станом 31.10.2023 обліковується заборгованість ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу передачі електричної енергії у розмірі 35 235,91 тис. грн (з ПДВ) (за оперативними даними станом на 28.11.2023 - 17 761,41 тис. грн (з ПДВ)).**

Довідково комісія з перевірки зазначає, що відповідно до інформації наданої ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» листом від 04.12.2023 № 154-25/9184, Ліцензіатом 30.11.2023 проведена оплата за послуги з передачі електричної енергії за жовтень 2023 року на суму 5 000,00 тис. грн (з ПДВ) згідно Договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 26.06.2019 № 0519-02041.

Окрім того, листом від 11.12.2023 № 154-25/9348 ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» повідомило комісію з перевірки про проведення 11.12.2023 оплати на суму 12 761,41 тис. грн (з ПДВ) за жовтень 2023 року згідно Договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 26.06.2019 № 0519-02041.

Таким чином, з урахуванням зазначених оплат ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» та переоплати станом на 01.01.2023 у розмірі 52 878,40 тис. грн (з ПДВ), у Товариства станом на 11.12.2023 за оперативними даними відсутня заборгованість (оплачені отримані послуги по жовтень 2023 року включно) перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з передачі електричної енергії.

ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» не здійснювало часткову попередню оплату вартості послуги (1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й плановий платіж) з передачі електричної енергії оператору системи передачі, відповідно до умов договору із НЕК «УКРЕНЕРГО» від 26.06.2019 № 0519-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії, а саме 4й, 5й платежі квітня 2023 року та 1-4 платежі з травня по листопад 2023 року.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією станом на 05.10.2023 заборгованість ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить 122,7 млн грн з ПДВ.

НЕК «УКРЕНЕРГО» додатково листом від 20.10.2023 № 01/54422 із додатками до нього повідомила НКРЕКП, що згідно з даними бухгалтерського обліку станом на 18.10.2023, заборгованість ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить 108,2 млн грн з ПДВ.

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі між ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 26.06.2019 № 0519-03041 (зі змінами) про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до пункту 1.2. Договору Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління відповідно до умов цього Договору.

Положеннями розділу 2 Договору визначено, що оплата послуг здійснюється за тарифом, який визначається Регулятором відповідно до затвердженої ним методики та оприлюднюється ОСП на своєму офіційному вебсайті <https://ua.energvy/>. Тариф застосовується з набрання чинності постановою, якою встановлено тариф, якщо більш пізній термін не визначено такою постановою.

Обсяг наданої Послуги визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі.

Вартість Послуги за розрахунковий період визначається як добуток обсягу наданої послуги на значення тарифу, що діє у визначений розрахунковий період.

Розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.

Плановий обсяг Послуги на розрахунковий період визначається на основі наданих користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електричної енергії на розрахунковий період.

Пункт 2.7 Договору визначає, що Користувач здійснює розрахунок з ОСП за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Під час перевірки проаналізовано надані ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги та платіжні інструкції на оплату послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, та встановлено, що протягом **01 січня – 28 листопада 2023 року** (за листопад 2023 року оперативні дані станом на 28.11.2023) Товариством за оперативними даними отримано послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління на загальну суму 166 239,90 тис. грн (з ПДВ). З урахуванням заборгованості станом на 01.01.2023 в розмірі 49 122,96 тис. грн (з ПДВ), у 2023 році Товариством за оперативними даними здійснено оплату за отримані послуги на загальну суму 167 000,00 тис. грн (з ПДВ), з яких за минулі періоди 167 000,00 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Ліцензіата станом **на 31.10.2023** обліковується **заборгованість ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у розмірі 78 157,80 тис. грн (за оперативними даними на 28.11.2023 – 48 121,11 тис. грн (з ПДВ)).**

Довідково комісія з перевірки зазначає, що відповідно до інформації наданої ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» листом від 04.12.2023 № 154-25/9184 Ліцензіатом 29.11.2023 проведена оплата за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за серпень 2023 року на суму 12 132,84 тис. грн (з ПДВ) та 30.11.2023 проведена оплата за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за вересень 2023 року на суму 4 000,00 тис. грн (з ПДВ), згідно Договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 26.06.2019 № 0519-03041.

Окрім того, ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» листом від 11.12.2023 № 154-25/9348 повідомило комісію з перевірки про проведення 11.12.2023 оплати на суму 31 988,27 тис. грн за вересень-жовтень 2023 року згідно Договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 26.06.2019 № 0519-03041.

Таким чином, з урахуванням зазначених оплат ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» та заборгованості станом на 01.01.2023 у розмірі 49 122,96 тис. грн (з ПДВ), станом на 11.12.2023 за оперативними даними відсутня заборгованість Товариства (оплачені отримані послуги по жовтень 2023 року включно) перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» не здійснювало часткову попередню оплату вартості послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та не здійснювало остаточний розрахунок за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у встановлені терміни, які визначені умовами укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору від 26.06.2019 № 0519-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) з січня 2023 року по жовтень 2023 року та 1-й і 2-й планові платежі листопада 2023 року.

У Письмових поясненнях Ліцензіат зазначає, мовою документу:

«Основною причиною недоплати за послуги з передачі електроенергії та послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління ПРАТ «Закарпаттяобленерго» є недоотримання виручки від розподілу електричної енергії за результатами діяльності Товариства за січень - жовтень 2023 року.

Так, фактичні обсяги з розподілу електроенергії у порівнянні з обсягами, визначеними тарифом на послуги з розподілу електроенергії за 10 міс 2023 рік менші на 182,8 млн кВт. год або на 11,3%, ніж передбачено затвердженими тарифами (1 430,904 млн. кВт.год фактичні обсяги; 1613,74 млн. кВт.год за структурою тарифу). Як наслідок - Товариство недоотримало виручку від надання послуг з розподілу електроенергії протягом 10 місяців 2023 року в сумі 349,09 млн.грн (2 286,906 млн.грн факт - 2 636,0 млн.грн структура).

Також, враховуючи специфіку поетапного підвищення тарифів на послуги з розподілу електроенергії протягом 2023 року додатково спричинило дефіцит коштів у відповідних періодах першого півріччя 2023 року.

При цьому Товариство було змушене фінансувати в першу чергу обов'язкові статті витрат, а саме: витрати на купівлю електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл, заробітну плату, ЄСВ та податки, збори, а також заходи Інвестиційної програми 2023 року, джерелами фінансування якої були:

дохід по статті прибуток на регуляторну базу активів згідно структури тарифів на послуги з розподілу, а саме 1/2 прибутку на регуляторну базу активів, яка створена на дату переходу на стимулююче регулювання, а також отриманий дохід по статті амортизація, та не могли бути спрямовані на фінансування послуг наданих НЕК «Укренерго».

Ще однією вагомою причиною недофінансування послуг НЕК «Укренерго» є наявна, у ТОВ «Закарпаттяенергозбут» - постачальника універсальної послуги, заборгованість за послуги з розподілу електроенергії (борг даного ліцензіата перед Товариством станом на 01.11.2023 року сягає 388,7 млн.грн.). Товариство щомісячно веде претензійну роботу щодо погашення заборгованості за послуги з розподілу електроенергії.

Слід зазначити, що починаючи з вересня поточного року, приріст заборгованості ТОВ «Закарпаттяенергозбут» перед ПрАТ «Закарпаттяобленерго» мав позитивну динаміку (борг даного ліцензіата на 01.01.2023 року становив 420 млн.480 тис. грн.).

Завдяки чому за період вересня – грудня поточного року Товариством було перераховано НЕК «Укренерго» за послуги з передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 281 млн. 864 тис. грн. (що підтверджено платіжними інструкціями).

На 31 жовтня 2023 року заборгованість за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та послуги з передачі електроенергії відсутня.

Наявні об'єктивні чинники наведені вище не дозволяли вчасно в повній мірі забезпечувати фінансування послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та послуги з передачі електроенергії. Слід відмітити, що заборгованість Товариства за послугу з передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за період, що перевірявся погашено в повному обсязі.

Відтак, Товариство прикладе максимальні зусилля щодо належного фінансування ліцензованої діяльності та виконання зобов'язань перед всіма учасниками ринку по мірі надходження коштів за рахунок погашення боргу ТОВ «Закарпаттяенергозбут» за послуги з розподілу електричної енергії.»

Згідно з підпунктом 2 пункту 2.2.13 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800 (далі – Порядок (методика) визначення розміру штрафів), НКРЕКП припиняє розрахунок розміру штрафів та застосовує інші види санкцій, передбачені чинним законодавством у разі, якщо порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП в порядку, передбаченому чинним законодавством.

Отже, згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів за порушення підпункту 2 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії (у редакції, що діяла до 20 жовтня 2020 року) **Департамент ліцензійного контролю пропонує застосувати санкцію у вигляді застереження**, оскільки порушення та наслідки порушення були повністю усунуті порушником до початку розгляду питання щодо відповідальності ліцензіата на засіданні НКРЕКП.

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти постанову, якою:

Застерегти ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00131529) щодо недопущення надалі порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про застереження ПРАТ
«ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» щодо
недопущення надалі порушення
Ліцензійних умов з розподілу
електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ грудня 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової виїзної перевірки від 12 грудня 2023 року № 528, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2027 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 581, встановлено, що ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00131529) порушено пункт 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

- підпункт 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,
- підпункт 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Застерегти ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00131529) щодо недопущення надалі порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ